

1. ΑΣ ΘΥΜΗΘΟΥΜΕ ΤΑ ΑΥΤΟΝΟΗΤΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 22/04/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 22/04/2023

Σελίδα: 13

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑΣ ΔΟΥΣΗ

As θυμηθούμε τα αυτονόητα

Οι συνέπειες της κλιματικής κρίσης αποτελούν μια παγκόσμια υπαρξιακή απειλή, η οποία επηρεάζει περισσότερο τους ευάλωτους, εντείνοντας τη φτώχεια, τις ανισότητες και την περιθωριοποίηση. Οι ολόένα και συχνότεροι παρατεταμένοι καύσωνες, οι καταστροφικές πυρκαγιές, οι έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες αποτελούν ένα μικρό μόνο δείγμα για το μέλλον που μας περιμένει και τη συνακόλουθη κοινωνική αναστάτωση. Πολλά από αυτά τα φαινόμενα μπορούν να αντιμετωπιστούν με κατάλληλη πρόληψη και προετοιμασία, με δράσεις που δεν περιορίζονται μόνο σε τεχνικές λύσεις, αλλά περιλαμβάνουν οικονομικές, πολιτικές και θεσμικές μεταβολές, οι οποίες θα εξασφαλίσουν την κοινωνική ευημερία, για έναν περισσότερο ανθεκτικό και δίκαιο κόσμο.

Ποια είναι τα βήματα που πρέπει να κάνει η χώρα μας προς αυτή την κατεύθυνση;

1 Το πρώτο βήμα είναι να τηρήσουμε με συνέπεια τις διεθνείς, τις ευρωπαϊκές και τις εθνικές πλέον δεσμεύσεις. Από τον Μάιο του 2022 έχουμε τον Εθνικό Κλιματικό Νόμο, ο οποίος ρυθμίζει την πορεία της χώρας προς την κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2050, εξειδικεύοντας τον συλλογικό ευρωπαϊκό στόχο με ενδιάμεσους στόχους και προϋπολογισμούς άνθρακα για κάθε ρυπογόνο τομέα. Ενόσω θα λαμβάνουμε μέτρα για να μειώσουμε τις εκπομπές χαράζοντας τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, θα πρέπει παράλληλα να προετοιμαστούμε, να θωρακιστούμε καλύτερα, για να αντιμετωπίσουμε τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Η προσαρμογή στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής απαιτεί πολλή δουλειά σε τοπικό κυρίως επίπεδο.

2 Το δεύτερο βήμα αφορά τη συνοχή στις υποδομές. Η επίτευξη των στόχων του Εθνικού Κλιματικού Νόμου συνδέεται με τη γρήγορη απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Η ανακοίνωση, το 2019, της παύσης λειτουργίας των λιγνιτικών μονάδων μέχρι το 2028 ήταν ένα σημαντικό βήμα. Όμως το 2022 η κυβέρνηση αποφάσισε να αναστήσει το πρόγραμμα έρευνας και εκμετάλλευσης εγχώριων υδρογονανθράκων (εφόσον βεβαιώς αυτοί εντοπιστούν), ένα πρόγραμμα που είχε επιλεγεί σε μια άλλη, παρωχημένη πλέον εποχή. Το να «κλειδώσουμε» τη χώρα σε νέες υποδομές ορυκτών καυσίμων αφενός αντίκειται στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, αφετέρου είναι ένα σχέδιο οικονομικά ασύμφορο. Τέτοιες υποδομές πολύ σύντομα θα καταστούν λανθάνοντα περιουσιακά στοιχεία και θα απαιτούνται υψηλότερες επενδύσεις, ώστε να μετατραπούν για πιο πράσινες χρήσεις. Έτσι, πρέπει να κινηθούμε προς την κατεύθυνση της περαιτέρω διεύθυνσης των ΑΠΕ, ασφαλώς με σωστή χωροθέτηση. Χρειάζονται επίσης υποδομές αποθήκευσης ώστε να αξιοποιούμε την περίσσεια ενέργεια όταν δεν είναι τόσο υψηλή η παραγωγικότητά τους.

3 Το τρίτο βήμα είναι η βελτίωση της συμμετοχής της κοινωνίας στη χάραξη πολιτικών. Αυτό προϋποθέτει όμως συνεχή, έγκυρη και εύληπτη ενημέρωση και δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων, κάτι στο οποίο υστερούμε μέχρι στιγμής. Τα πρόσφατα νομοσχέδια για τις ΑΠΕ και την προστασία του φυσικού και χωροταξικού περιβάλλοντος τέθηκαν σε διαβούλευση για ελάχιστες ημέρες, στερνώντας τη δυνατότητα συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών. Θα πρέπει να καλλιεργήσουμε μια κουλτούρα λιγότερο συγκεντρωτική, η οποία είναι βέβαιο ότι θα έχει και καλύτερα αποτελέσματα ως προς την εφαρμογή.

Με την ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας, και ο εορτασμός της «Ημέρας της Γης» θα λειτουργούσε ως πραγματικός εορτασμός για κάτι που θα γινόταν καθημερινά – ενώ σήμερα η Ημέρα της Γης θυμίζει κατά κάποιον τρόπο την Ημέρα της Γυναίκας: χρειαζόμαστε συγκεκριμένη ημερομηνία για να μας θυμίζει ότι πρέπει να τις σεβόμαστε όλες τις ημέρες του χρόνου.

Η Εμμανουέλα Δούση είναι καθηγήτρια στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διευθύντρια της έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία και ειδική σύμβουλος στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκός και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΙΛΑΜΕΠ).